

PIELGRZYMOWAĆ (39) *vb impf*

e oraz a jasne; o prawdopodobnie jasne (tak w -ować).

inf pielgrzymować (6). ◇ *praes 1 sg* pielgrzymuję (3). ◇ *2 sg* pielgrzymujesz (4). ◇ *3 sg* pielgrzymuje (2). ◇ *1 pl* pielgrzymujemy (4); -emy (1), -(e)my (3). ◇ *2 pl* pielgrzymujecie (1). ◇ *3 pl* pielgrzymują (1). ◇ *praet 1 sg m* pielgrzymowałem (2). ◇ *3 sg m* pielgrzymował (4). ◇ *3 pl m pers* pielgrzymowali (3). ◇ *fut 1 sg m* będę pielgrzymował (1). ◇ *con 3 pl m pers* by pielgrzymowali (1). ◇ *part praes act* pielgrzymując (7).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII w.

1. *Odbywać podróż, wędrować, peregrinari Mącz, Calep, Vulg, Cn; itinerari Mącz (28) : OpecŻyw 30v; Mącz 175d, 291a; HistRzym 37, 37v, 131v; SkarŻyw 572; Peregrinor – Czudze kraie przechodzę, pielgrzymuję. Calep 778a.*

pielgrzymować gdzie (1): StryjKron 56 cf »żeglować, pielgrzymować«.

pielgrzymować dokąd (3): Wyłzedł tedy Elimelech z żoną swoią Noemi z Bethleem Iudá/ pielgrzymowali do Moábkiey zymie [...] y miezkáli tam przez niemáły czas. BielKron 52v; MWilkHist I4; StryjKron A3v.

pielgrzymować skąd (1): MWilkHist I4v cf »pątować, pielgrzymować«.

pielgrzymować którędy (1): Lustrare aequora, Przes morzá pielgrzymować. Mącz 200c.

Szeregi: »pątować, pielgrzymować« (1): (did) Kleophás do Iezufa. (-) [...] íam pātuiefz Z Ieruzálem pielgrzymuiefz. MWilkHist I4v.

»żeglować, pielgrzymować« (1): Y on Eneas z Troiey ták długo żeglował/ Ták v Scyle y Sirtim w ítráchu pielgrzymował StryjKron 56.

Przen (11) : odzienie pyłzne/ to íeft grzechy zrzucić/ á ták pielgrzymując to íeft trwáiąc w dobrych cnotách/ aż przydziefz w dom rybithwá HistRzym 40v.

Fraza: »[czyje] uszy pielgrzymują« = ktoś nie słucha (1): Vestrae aures peregrinantur, Wálze vfyz pielgrzymują/ to yeft nie słucháją co mowiemy. Mącz 291a.

Zwrot: »w świat pielgrzymować« (1): Miftrz ku swoim kfiázkom mowi. IDźcie ná fwiát moię kfiáżki/ Przedáycie íie zá pyeniáżki/ Prožno tu kogo winowác/ Muście w fwiát pielgrzymowác BielKom A.

a) *Życ; nawiązanie do metafory życia doczesnego człowieka jako wędrówki do celu, którym jest królestwo niebieskie (5) : dni piegrzymowania żywota mego íą ítho y trzydzieści lath/ krotkich á złych/ á niedoíły do lat oycow moich ktorych też pielgrzymowali. Leop Gen 47/9; Pátrzayże pilno á vważ tu íobie káždy krześciáńki człowiecze [...] íż też thy pielgrzymuiefz/ á pielgrzymowanie twoie dzifzeyłzego [!] wieku twego/ íeft podobne ku pielgrzymowaniu onych żydow RejPos 141.*

pielgrzymować gdzie (3): BOże á boże naymoźnieyfzy moy zwielką pilnością záváždy cię prágnie znaiefć duíá moía y wiele kroć ciáło moje pielgrzymując w wielkiey puífczy RejPs 91v; RejAp 118v, 159v.

b) *Być w oddaleniu [od kogo] (3) : BiałKat 103v; Dufáiąc tedy záváżze/ y wiedząc że pokiímy w ciéle/ pielgrzymuiemy od Páná. WuJNT 2.Cor 5/6; WysKaz 5 [zawsze przekład tego samego tekstu].*

a. *Udawać się do miejsca kultu religijnego (3) :*

pielgrzymować dokąd (2): *OpecŻyw* 160; Do krolewskich/ prawi zamkow nikt nie pielgrzymuie/ á do grobow męcenniczkich y krolowie iezdzą *SkarKaz* 41b.

W połączeniu szeregowym (1): [*to są uczynki diabelskie*] ná odpufty biegác/ pielgrzymowác/ do Desk málowaných lie obiecowác *KrowObr* 61.

2. bibl. *Przebywać w miejscu, do którego się przywędrowało, być przybyszem wśród obcych; peregrinari BartBydg, Vulg; habitare PolAnt* (11) : Toli ieft wáfze rádołne (miáłto)? odedni dawnych dawność iego/ powiodą ie nogi iego daleko pielgrzymowác *BudBib Is* 23/7.

pielgrzymować u kogo (3): będziecie mieć ná pokarm/ ty łam y łůżebnik twoy/ niewolnicá y naiemnik twoy/ y cudzoziemiec ktory wćiebie pielgrzymuie/ Bydlę y iny dobytek twoy *Leop Lev* 25/8[6]; Iakob [...] posłał k niemu posły năwiedzáiąc zdrowie iego/ powiedáiąc mu też iż przez ten włytek czás pielgrzymował v Lábáná wuiá ich. *BielKron* 15v; *BudBib Gen* 32/4.

pielgrzymować gdzie (5): Narod Syreyfki przelládował á zćilkał oycá moie⁸⁹/ ktory wífedł był do Egiptu/ y thám pielgrzymował w málutkim poczćie/ y zrofl á rozmnożył fie w lud wielki y mocny práwie bez liczby. *Leop Deut* 26/4[5], *Gen* 36/7, 37/1, *Ier* 44/14; *CzechRozm* 75.

Zwrot: »pielgrzymować po gościnie« (1): *Peregrinari, pyelgrzimowacz po gosczyne. BartBydg* 229b.

Szereg: »pielgrzymować i (abo) mieszkać« (2): ták mowi niewolnik twoy Iáákob; v Lábáná pielgrzymowálem y mieszkałem [*cum Laban habitari et moratus sum*] áfz do tąd. *BudBib Gen* 32/4; *CzechEp* 156.

Synonimy: **1.** *pátowác, wędrowác; a. pátowác; 2. być, mieszkać, obywać, przebywać, żyć.*

Formacja współrdzenna: *przypielgrzymowác.*

Cf PIELGRZYMOWANIE, PIELGRZYMOWANY, PIELGRZYMUJĄCY